

MATERIAŁY
V MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

«NAUKA I INOWACJA – 2009»

7 - 15 października 2009 roku

Volume 3
Ekonomiczne nauki

Przemysł
Nauka i studia
2009

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Redaktor naczelna: Prof. dr hab. Sławomir Górniak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzki, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Redakcja techniczna: Irena Olszewska, Grażyna Klamut.

Dział sprzedaży: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasieńskiego 7

tel (0-16) 678 33 19

e-mail: praha@rusnauka.com

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

Materiały V Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Nauka i inowacja - 2009» Volume 3. Ekonomiczne nauki.: Przemysł. Nauka i studia - 104 str.

W zbiorze ztrzymają się materiały V Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Nauka i inowacja - 2009». 7 - 15 października 2009 roku po sekcjach: Ekonomiczne nauki.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody

Wydawcy – Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» – reprodukowana,

Użyta do innej publikacji.

Манакова О. В.

Харківський національний університет радіоелектроніки

РОЛЬ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ У МАШИНОБУДІВНІЙ ГАЛУЗІ

Перехід від централізовано-планової до ринкової економіки, радикальні економічні реформи, які інтенсивно здійснювалися в Україні в 90-і роки, привели до ряду істотних змін, які відбулися в промисловості країни, зокрема машинобудівній галузі. Багато крупних машинобудівних підприємств зазнали великих труднощів у своїй діяльності, тому що державні дотації й капіталовкладення в цю галузь економіки в період переходу до ринкових умов господарювання було зведено до мінімуму, через що багато з них опинилися в критичному стані. Характерними рисами крупних машинобудівних підприємств були авторитарність, наявність великої кількості управлінського персоналу, неймовірна кількість бюрократичних погоджень, вкрай низький рівень заробітної плати робочих, службовців. І саме ці підприємства мали й стрімко втрачали потужний інтелектуальний потенціал, найбільш кваліфікованих робочих й інженерів. Отже актуальним постає питання о реорганізації великих підприємств.

Ринкова реорганізація – це докорінна ломка старої структури підприємств та створення нової, більш якісної й самостійної структури, спроможної виживати в екстремальних умовах. Отже одним з найважливіших факторів, який сприяв відродженню й виходу машинобудівної галузі з кризового становища, стала реорганізація великих підприємств, їхніх виробництв, технологій. За думкою спеціалістів, можливі наступні проекти реорганізації великих підприємств:

Проект № 1. Головне підприємство створює велику кількість малих дочірніх підприємств. Дочірні підприємства організуються в об'єднання для кращої координації їх дій. Кожне мале дочірнє підприємство має свій розрахунковий рахунок, печатку, директора, бухгалтера, робочих. Спеціалізація малих дочірніх підприємств залежить від можливостей основного

підприємства. Керівництво основного підприємства здійснює контроль за діяльністю малих дочірніх підприємств. Збиткові малі підприємства підлягають закриттю. Проект № 1 не порушує цілісність структури основного підприємства.

Проект № 2. Реорганізація по проекту № 2 передбачає ліквідацію попереднього основного підприємства – товаровиробника та створення нових підприємств, які отримали у спадок верстати, обладнання, будівлі, споруди. Всі підприємства самостійні й незалежні одне від одного у своїй господарській діяльності. Ділові стосунки визначаються укладеними договорами. Серед цих підприємств обов'язково повинно бути найбільш потужне й значне підприємство. В цьому проекті кожне із створених підприємств має великі можливості для швидкого переорієнтування у випуску продукції.

Проект № 3. Даний проект не порушує цілісність структури основного підприємства. Створена мережа дочірніх підприємств знаходиться під жорстким контролем генерального директора. Тому проект обмежує можливості керівників дочірніх підприємств. Генеральний директор тримає під контролем і всі служби основного підприємства.

Отже в період переходу від централізовано-планової до ринкової економіки з'явилися нові форми організації промислових підприємств, зокрема малі машинобудівні підприємства, які створювалися шляхом реорганізації крупних промислових підприємств.

Основними перевагами малих машинобудівних підприємств перед великими є мобільність основних фондів; гнучка структура управління персоналом; оперативність реагування на зміни кон'юнктури ринку; зацікавленість кожного конкретного працівника в результатах своєї праці, а як наслідок, і більша його ефективність; широка свобода вибору і додаткові робочі місця; можливість задовольняти індивідуальні запити клієнтів; висока мобільність в питаннях стратегії розвитку, у тому числі в області використання не капіталомістких досягнень НТП.

Роль малих машинобудівних підприємств, зокрема Харківської області, можна побачити в динаміці їх розвитку порівняно з малими підприємствами інших видів промислової діяльності (табл.1).

Таблиця 1.

Кількість малих промислових підприємств за основними видами промислової діяльності по Харківській області (одиниць)

Рік	2000	2004	2005	2006	2007
Вид промислової діяльності					
Всього промислових підприємств	2521	3361	3330	3232	3210
Машинобудування	692	900	851	824	813
Добувна промисловість	4	21	24	27	46
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	409	427	407	381	334
Легка промисловість	283	452	457	441	425
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	154	159	154	139	148
Целюлозно – паперове виробництво	300	413	412	393	408
Хімічна та нафтохімічна промисловість	185	262	265	274	278
Металургійне виробництво	142	224	246	240	254
Виробництво електроенергії, газу та води	29	79	92	96	93

Отже можна зробити висновок, що на першому місці серед малих промислових підприємств посідають малі підприємства машинобудівної галузі (813 од.). Однак, якщо проаналізувати динаміку їх розвитку за роками, то можна побачити негативну тенденцію їх розвитку. Якщо в 2004 р. їх кількість становила 900 одиниць, то у 2007 р. – 813 одиниць, що на 87 одиниць менше, ніж у 2004 р. Отже актуальним постає питання підтримки малих підприємств машинобудівної галузі, вирішення якого можливо за допомогою розробки комплексного організаційно – економічного механізму управління їх діяльністю в умовах нестабільного бізнес – середовища.

SPIS

EKONOMICZNE NAUKI

MATEMATYCZNE METODY W EKONOMICE

Линский Д.В. Коллективные экспертные методы прогнозирования социально-экономических процессов	3
Кулешова Н.В. Модель оцінки профілів споживачів туристичних продуктів....	5

EKONOMIKA PRZEMYSŁU

Лаврушина Е.Г., Юдин П.В. Повышение экономической эффективности рыбохозяйственного комплекса с использованием моделирования показателей долговечности гидробиотехнических сооружений.....	9
Манакова О.В. Роль малих підприємств у машинобудівній галузі	12
Причепя І.В. Стан та проблеми інноваційної діяльності в машинобудівній галузі вінницького регіону	14
Топишева Г.А. Роль государства в развитии инновационной деятельности	16
Лужецкая О.В. Роль повышения качества продукции в обеспечении устойчивого развития предприятий пищевой промышленности.....	18
Примак І.О. Методи управління інноваційним розвитком підприємства.....	21
Пилипенко Ю.І. Методологічні підходи до структуризації національної економіки	26
Плукчи А.И. Проблемы инвестирования передовых производств.....	28

EKONOMIKA PRZEDSIĘBIORSTWA

Семерягіна М.М. Теоретичні аспекти класифікації бізнес-процесів.....	30
Дарченко Н.Д. Направления совершенствования системы премирования водителей автотранспортного предприятия	34
Доскалієва Б.Б., Оспанов Е.М. Инновационный подход оказания социальных услуг	37
Атюшкіна В.В. Формування інвестиційних ресурсів інноваційноорієнтованих підприємств машинобудування.....	42
Орлова В.Н. Влияние компонентного состава товарного дизельного топлива на его качество	45
Галушкіна А.И. Оценка устойчивого развития организации	47

Фрум О.Л. Ситуаційно-целевий підхід к стратегическому управлению интегрированным формированием в рамках концепции жизненного цикла потенциала	49
Коева Ж.В. Кооперирование и интеграция: пути объединения	55
Аванесова Н.Е. Класифікація зацікавлених сторін торговельного підприємства	57
Микитенко А.П., Чернышева С.В. Преимущества ведения бизнеса в сети Интернет.....	59
Гейдор А.П. Формування системи менеджменту капіталу підприємств промисловості будівельних матеріалів на основі процесного підходу	63
Кулиняк І.Я., Українець А.І. Активізація інноваційної діяльності машинобудівних підприємств на засадах лізингу	66
Белоус Р.Н., Моргачев И.В. Направления усовершенствования ценовой политики предприятия.....	68
Кулиняк І.Я., Українець А.І. Активізація інноваційної діяльності машинобудівних підприємств на засадах лізингу	70
Поліщук Н.В. Стан інноваційної діяльності переробних підприємств у Вінницькій області	72
Грансон Т.Ф., Моргачев И.В. Направления усовершенствования процесса управления экономическим риском предприятия	75
Олійник О., Штинь О. Фінансова санації як необхідна умова подолання фінансової кризи підприємстві	77
Латишева О.В. Передумови формування механізму управління екологічними процесами на підприємствах України у контексті міжнародних природозахисних програм	79
Жовна О.М., Нусінов В.Я. Планування умовно-постійних витрат з урахуванням сумарної величини активів	82
Свистак І.В. Підтримка конкурентоспроможності ПМП ВФ «Панда» за допомогою впровадження інновацій	86
Калашник Т.Е. Проблеми удосконалення управління витратами виробництва на вітчизняних підприємствах	89
Зайцева А.В. Додана вартість як результуючий фактор управлінської моделі підприємства.....	92
Докторук Є.В. Передумови та принципи формування системи управління інтелектуальним потенціалом підприємства.....	95
Богомолова Н.І. Взаємозв'язок прискорення руху пасажирських і вантажних потягів: економічні фактори.....	97
Шимко Е.В., Подгора Е.А. Проблемы выбора метода ценообразования для поддержания конкурентоспособности цементной продукции Украины	99